

Изпълнител:

ЦИКЛОП 21Р -ООД

Гр.София, ул.Петър Делян №7

GSM: +359 899 886858

e-mail: cyclop21@abv.bg

ИНВЕСТИЦИОНЕН ПРОЕКТ

ОБЕКТ: Изготвяне на работен проект и осъществяване на авторски надзор на обекти- част от проект „ Реконструкция и рехабилитация на общинска пътна мрежа на територията на община Рудозем“ по две обособени позиции

ОБОСОБЕНА ПОЗИЦИЯ 2: Изготвяне на работен проект и осъществяване на авторски надзор на обект: Реконструкция на път SML 3217 /II-86, Рудозем - граница Гърция/ - с. Брежа от км 0+000 до км 3+500

ВЪЗЛОЖИТЕЛ: ОБЩИНА РУДОЗЕМ .....

ЧАСТ: ПУСО

ФАЗА: РАБОТЕН ПРОЕКТ

ПРОЕКТАНТ: инж. Стефанка Иванова .....

СЪГЛАСУВАЛИ:

Пътна: инж. Цв. Цветков .....

Геодезия: инж. Ю. Янакиева .....

Електро: инж. М. Попова .....

ПБ: инж. Ч. Стоянов .....

УПРАВИТЕЛ: Ил. Цветков .....

10.2018г.

СЪДЪРЖАНИЕ

- I. Въведение
- II. Общи данни за инвестиционния проект
- III. Изпълнение на йерархията за УО и мерки, които се предприемат при управлението на образуваните СО
- IV. Задължения на участниците в строително-инвестиционния процес за изпълнението на нормативните изисквания за управление на СО
- V. Допълнителна разпоредба (по смисъла на наредбата)
- VI. Приложения

ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА СТРОИТЕЛНИТЕ ОТПАДЪЦИ

I. ВЪВЕДЕНИЕ

1. НОРМАТИВНА УРЕДБА

При изработването на Плана за управление на строителните отпадъци се спазвани изискванията на действащата **НОРМАТИВНА УРЕДБА**, а именно:

- Наредба за управлението на строителните отпадъци и за влягане на рециклирани строителни материали;
- Закон за управление на отпадъците;
- Закон за устройство на територията;
- Закон за опазване на околната среда;
- Наредба №2 от 23 юли 2014г. за класификация на отпадъците;
- Наредба №2 за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри;
- Наредба за опаковките и отпадъците от опаковки;
- Наредба №6 за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци;
- Наредба за съществените изисквания към строежите и оценяване съответствие на строителните продукти (НСИСОССП);
- Наредба за изискванията за третиране и транспортиране на производствени и опасни отпадъци, приета с ПМС №53 от 19.03.1999г.;
- Наредба за реда и начина на класифициране, опаковане и етиктиране на химични вещества и смеси;

В обхвата на ПУСО са всички строителни отпадъци, съгласно Приложение №1 от Наредбата, образувани от СМР, с изключение на тези кодове 170504-цинк и 170506-калай (съгласно чл.32 от ЗУО).

2. ЦЕЛИ НА ПЛАНА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА СО

ЦЕЛИТЕ, които са поставени са:

- **предотвратяване и минимализиране** на образуването на СО;
- **насърчаване рециклирането и оползотворяването** на СО за постигане на целите по чл.32 от Закона за управление на отпадъци (ЗУО);
- да се **увеличи употребата на рециклирани** строителни материали;
- да се **намали количеството** на депонираните СО.

За постигане на националната цел за повторна употреба, рециклиране и друго оползотворяване на материали по чл. 32, ал. 1 от ЗУО, минималните обеми за последващо оползотворяване на СО, съгласно чл. 11, ал. 1 и 2 от Наредбата, са представени в Приложение №8.

Код на отпадъка	2016 г.
1	2
17 01 01 бетон	85%
17 01 02 тухли	43%
17 01 03 керемиди, плочки, фаянсови и керамични изделия	43%
17 02 01 дървесен материал	67%
17 02 02 стъкло	44%
17 02 03 пластмаса	58%
17 04 01 мед, бронз, месинг	90%
17 04 02 алуминий	90%
17 04 03 олово	90%
17 04 04 цинк	90%
17 04 05 желязо и стомана	90%
17 04 06 калай	90%
17 04 11 кабели, различни от упоменатите в 17 04 10	90%
17 03 02 асфалтови смеси, съдържащи други вещества, различно от упоменатите в 17 03 01	62%
Пътен сектор [т.]	67%
ЖП сектор [т.]	67%

Под материалното оползотворяване на СО се разбира всяка една от дейностите:

- подготовка за повторна употреба;
- рециклиране;
- оползотворяване в обратни насипи

Възложителите на СМР за проекти, финансирани с публични средства, отговарят за влягането в строежите на рециклирани строителни материали или на третирани СО за материално оползотворяване в обратни насипи в количества, съгласно чл. 13, ал. 1 от Наредбата и Приложение № 10.

Дейностите по събиране, транспортиране, подготовка преди оползотворяване и/или обезвреждане, материално оползотворяване, както и по обезвреждане на СО се извършват от лица, които притежават документ по чл. 35 от ЗУО.

3. СЪДЪРЖАНИЕ НА ПУСО

Планът за управление на строителните отпадъци включва:

- общи данни за инвестиционния проект (съгласно *Приложение №2*) - наименование на проекта, дейности които се извършват, Възложител, Проектант, местоположение, вид на конструкцията или тип на линейния обект и други;

- в *Приложение №3* са дадени наименования на проекта, Възложител, местоположение, размери на обекта, степен на премахване, период на изграждане на съществуващите строежи, големина на строежа, вид на конструкцията, наличие на опасни отпадъци и други;
- в *Приложение №4* са дадени прогнозите видове и количества на образуваните СО. Изпълнени са целите за материално оползотворяване на СО по кодове. Постигнати са целите за материално оползотворяване за обекта като цяло, съгласно чл.32 на ЗУО;
- в *Приложение №5* са дадени прогноза за степента на влагане в проекта на продукти от оползотворени СО и на СО за обратни насипи и изчисляване на прогнозната за степента на влагане на продукти от оползотворяване на СО/СО, оползотворени за обратни насипи в проекта;
- *Приложение №6* представлява образец на Транспортния дневник;

II. ОБЩИ ДАННИ ЗА ИНВЕСТИЦИОННИЯ ПРОЕКТ

Целта на инвестиционния проект е изработване на работен проект за реконструкция на път SML 3217 /II-86, Рудозем - Граница Гърция/ - с. Бреза от км 0+000 до км 3+500.

Пътят е общински с местно значение и ще обслужва жителите на с. Бреза, като осигурява връзката им с път II-86, Рудозем - Граница Гърция. Пътят се развива в планински терен, има големи надлъжни наклони, лоши пътни характеристики и няма твърда настилка.

Път SML 3217 /II-86, Рудозем - Граница Гърция/ - с. Бреза е заснет от общо 43 бр. полигонови точки. Разполагането на полигонови точки е от двете страни на трасето на пътя. От тях са заснети по полярен метод всички ситуационни подробности.

Ново техническо решение:

- клас на пътя – четвърти
- проектна скорост – 30 км / час
- терен – планински
- максимален надлъжен наклон – 10 % (по изключение 15 %)
- ширина на настилка при открит път - 3.50/6.00 м
  - ленти за движение - 1 x 3.50 м
  - банкети - 2 x 1.25 м

Съществуващото пътно трасе отговаря на проектна скорост 30 км/час (10 км/час при серпентини). Началото на обекта започва на 22.00м от ръба на настилка на път II-86.

Проектът съдържа:

- типов напречен профил в серпентина;
- типов напречен профил при наличие на подпорна стена;
- типов напречен профил при наличие на ригола от видим бетонов бордюр;
- детайли „А“, „Б“ и „В“ на габиони;
- детайл „Г“ за разположението на ЕПО;
- подпорна стена – напречно сечение и армировъчен план;
- детайл за надзиждане на греда на мост;
- разрез и армировъчен план на излят на място пътна канавка;
- водосток – напречен разрез и армировъчен план;
- детайл „Д“ на ригола от видим бетонов бордюр.

III. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЙЕРАРХИЯТА ЗА УО И МЕРКИ, КОИТО СЕ ПРЕДПРИЕМАТ ПРИ УПРАВЛЕНИЕТО НА ОБРАЗУВАНИТЕ СО

1. Йерархия

Предотвратяването на отпадъците е първия принцип на йерархията и представлява най-ефективното и устойчиво използване на ресурсите. То включва действия, които биха могли да бъдат предприети след като продукта достигне края на жизнения си цикъл, т. е. вместо да освобождава от него, потребителят да разгледа възможността му за повторна употреба, поправка или подновяване. Повторната употреба е важна част от този принцип, защото задържа продуктите в сферата на потреблението за по дълъг период от време, като по този начин избягва създаването на отпадъци.

Лицата, при чиято дейност се образуват СО, прилагат като приоритетен ред следната йерархия при управлението им:

1. Предотвратяване;
2. Подготовка за повторна употреба;
3. Рециклиране на СО, които не могат да бъдат повторно употребени;
4. Оползотворяване в обратни насипи;
5. Оползотворяване за получаване на енергия от СО, които не могат да бъдат рециклирани и/или материално оползотворени;
6. Обезвреждане на СО, които не могат да бъдат повторно употребени, оползотворени и /или рециклирани по предходните точки.

2. Управление на образуваните СО

Управлението на образуваните строителни отпадъци ще се извършва при спазване на нормативните изисквания, в т.ч. на Закона за управление на отпадъците, Наредбата за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали и Наредбата за поддържане и опазване на чистотата и управление на отпадъците.

Дейностите по управление на образуваните СО на територията на обекта включват временно съхраняване, събиране, транспортиране и предаване на отпадъците за оползотворяване или обезвреждане.

Съгласно чл. 30, ал. 1 от ЗУО и чл. 10 от Наредбата за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали, ще се предприемат необходимите мерки за оползотворяване на отпадъците в съответствие с йерархията за управление на отпадъците и при спазване на изискванията за опазване на човешкото здраве и околна среда.

За улесняване или подобряване на оползотворяването, отпадъците се събират разделно, ако това е осъществимо от техническа, екологична и икономическа гледна точка, и не се смесват с други отпадъци или други материали с различни свойства (чл. 30, ал. 2 от ЗУО).

Когато генерираните отпадъци не могат да се оползотворят, се предприемат необходимите мерки за екологосъобразното им обезвреждане в съответствие с разпоредбите относно опазването на човешкото здраве и околната среда.

3. Дейности по демонтажни и разрушителни работи

В съответствие с йерархията при управление на отпадъците, при демонтажните работи на обекта ще се следи за извършването им по начин, при който образуваните СО могат да бъдат използвани повторно, рециклирани и/или оползотворени в максимална степен.

Ще бъде прилаган методът на селективното деконструиране, при който разрушителните и демонтажни работи ще се извършват с фокусиране върху разделянето на СО по материали.

Така ще бъде възможно своевременното им предаване на Възложителя – на посочени от него фирми/експлоатационни дружества, с цел подготовка за повторна употреба /рециклиране/ оползотворяване или обезвреждане, без да се налага обособяване на място за тяхното складиране на територията на обекта.

4. Събиране и временно съхраняване

Строителят спазва изискванията за разделно събиране и съхраняване на образуваните строителни по начин, осигуряващ последващото им повторно използване, рециклиране, оползотворяване. Отпадъците, предназначени за оползотворяване, се събират на обекта в контейнери/съдове (разделено по кодове), които трябва да бъдат надлежно и трайно надписани, така че да се предотвратят грешки при разделното събиране. В инструкцията на работниците да бъде застъпена и частта по управлението на отпадъците. Вместимостта на контейнерите/съдовете трябва да е съобразена с договорите на Строителя за събиране и транспортиране на СО до местата за третиране и обезвреждане.

Не се допуска смесване на СО от кодовете предназначени за изпълнение на целите за оползотворяване. По изключение, поради малките очаквани количества, СО с кодове 17 01 01, 17 01 02, 17 01 03, 17 01 07 могат да се събират и докладват като СО с код 17 01 07 (смеси от бетон тухли, керемиди, плочки, фаянсови и керамични изделия, различно от упоменатите в 17 01 06*), но при това трябва да бъде осигурена степента на материално оползотворяване за обекта като цяло;

По подобрен начин може да се процедира с отпадъци от група 17 04 (метали), когато отделното им събиране и транспортиране би било неизгодно. Тогава те ще бъдат докладвани като СО с код 17 04 07 (смеси от метали), но трябва да е осигурена степен на материално оползотворяване най-малко 90% .

Рециклируемите отпадъци се предават на лица, притежаващи документ по чл.35 на ЗУО за дейност с отпадъци R3, R4, R5, R12 (подготовка за повторна употреба) или R13. Издадените разрешения по ЗУО са публикувани на сайта на Изпълнителната агенция по околната среда.

Опасни СО (ако се появят такива) се предават за обезвреждане на лица, притежаващи разрешение за дейности с такива видове отпадъци или се транспортират до най-близкото депо (за опасни или, ако са третирани подходящо, за неопасни отпадъци) или за друго обезвреждане, като се спазват изискванията на Наредбата за изискванията за третиране и транспортиране на производствени и на опасни отпадъци.

Инертните СО, които са подходящи съгласно чл.16 на Наредбата за обратен насип се подлагат на подготовка за повторна употреба и се влагат като заместващ материал на площадката, ако Строителят/Възложителят имат решение за дейности с отпадъци R5 или R10, или се предават на лице с документ по чл.35 на ЗУО за дейност R10.

Нерециклируемите неопасни СО се транспортират до най-близкото депо за неопасни отпадъци.

Отпадъци от опаковки се управляват по чл.16 на Наредбата за опаковки и отпадъци от опаковки. Лицата, извършващи дейности по рециклиране, оползотворяване и/или обезвреждане на отпадъци от опаковки, включително предварително третиране преди оползотворяване и/или обезвреждане, трябва да притежават съответния документ по чл.35 ЗУО.

ЗАБРАНЯВА СЕ нерегламентирано третиране на СО, в т. ч изхвърлянето им в контейнери за събиране на битови отпадъци или по отпадъци от опаковки.

Временното съхраняване или „Предварителното съхраняване“ по смисъла на § 1, т. 27 от допълнителните разпоредби на ЗУО е „дейност по съхраняване на отпадъци при мястото на образуване до събирането им в съоръжения, където те се разтоварват, за да се подготвят за последващо транспортиране до друг обект, с цел оползотворяване или обезвреждане“.

В изпълнение на разпоредбите на чл. 8, ал. 2 от ЗУО, временното съхраняване на генерираните на обекта отпадъци ще се организира по начин, при който не се допуска смесване на опасни СО с други опасни отпадъци или с други отпадъци, вещества или материали, както и на оползотворими с неоползотворими отпадъци.

5. Транспортиране

Събирането и транспортирането на отпадъците се извършва от лица, притежаващи регистрация по чл. 35, ал. 3, т. 2 от ЗУО, издадена от РИОСВ София.

В процеса на строителството Възложителят е отговорен (дори когато това е делегирано на Строителя с Договор за строителството) за воденето на **ТРАНСПОРТЕН ДНЕВНИК** (съгласно приложение №6 към чл.8, ал.1) и за събиране на съпътстващата документация, с което да се осигури проследимост на СО от мястото на генериране до тяхното оползотворяване или обезвреждане. За всяка пратка се регистрира следните данни:

- дата на превоза;
- код на отпадъка;
- количество;
- превозвач;
- регистрационен документ;
- оператор на площадката за третиране;
- номер на разрешението или регистрационния документ;
- фактура;
- цена за приемане и др.

Транспортния дневник се представя на строителния надзор и при проверка от РИОСВ.

Въз основа на данните от Транспортния дневник, Възложителят е отговорен (дори когато самата дейност е делегирана на Строителя с Договора за строителство) за изготвянето на **ОТЧЕТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПЛАНА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА СТРОИТЕЛНИТЕ ОТПАДЪЦИ** съгласно приложение №7 към чл9, ал.1. Към този отчет се прилагат:

- копия от първични счетоводни документи и други документи за приемане на отпадъците от лицата, притежаващи документ по чл.35 от ЗУО за извършване на дейности с код R05 и/или R10. За отпадъчните материали от хартия, пластмаса, картон, метал, дърво се прилагат копия на първични счетоводни документи за приемане на отпадъци от лицата, притежаващи документ по чл.35 от ЗУО за дейности по рециклиране на тези отпадъци, а за описаните отпадъци и азбеста, документи доказващо предаването им на съоръжения за обезвреждане.

- копия от първични счетоводни документи и кантарни бележки за закупени СО и/или продукти от оползотворени СИ, документи за съответствие по Наредба за съответствието на строителните продукти, становището по чл.25 и други документи, доказващи влягането на продукти от оползотворени СО в строежа и/или оползотворяването на СО в обратни насипи.

Възложителя и Строителя водят отчет и докладват съгласно изисквания на Наредба №2. Дейностите по събиране, транспортиране, подготовка преди оползотворяване и/или обезвреждане, материално оползотворяване, както и по обезвреждане на СО се извършват от лица, който притежават документ по чл.35 от ЗУО.

Дейностите по събиране, в т. ч съхраняване, както и по материално оползотворяване на СО се извършва на следните площадки;

- Строителна площадка;
- Площадка на която се извършва премахването;

- Специализирани площадки за събиране, рециклиране, подготовка за оползотворяване, подготовка за повторна употреба и/или подготовка за обезвреждане на СО.

Съгласно Наредба №2 за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри лицата, чиято дейност е свързана с подготовка преди оползотворяване или обезвреждане на материали, предоставят годишен отчет по образец съгласно приложение №29. Лицата, чиято дейност е свързана с оползотворяване на строителни отпадъци в обратни насипи, предоставят годишен отчет по образец съгласно приложение №30.

Годишни отчети по чл.13-22 за предходна календарна година се предоставят ежегодно до 10 март на текущата на хартиен носител или по електронен път в информационната система, поддържана от ИАОС.

6. Оползотворяване на СО в обратни насипи

За оползотворяване на СО в обратни насипи могат да се използват СО, при спазване на следните изисквания:

- СО трябва да отговарят на изискванията заложи в инвестиционния проект на строежа;
- лицето, което извършва материалното оползотворяване, чрез влагане на СО в обратни насипи трябва да притежава документ за операция с код R 10 по чл. 35 от ЗУО.

Използването на СО в обратни насипи е дейност по материално оползотворяване, ако са спазени едновременно следните условия:

- СО са инертни и не са замърсени;
- СО са преминали през процес на подготовка преди оползотворяване и/или подготовка за повторна употреба;
- СО, за които има съмнение, че не отговарят на критериите за инертност и/или са с произход от площадки, попадащи в обхвата на Приложение № 11 към чл. 16, ал. 3 от Наредба за управлението на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали или от други замърсени площадки, се подлагат на задължителни изпитвания за доказване на тяхната инертност. Резултатите от изпитванията за инертност се документират с изпитвателни протоколи, издадени от акредитирани лаборатории;
- В срок до 31 Март на текущата година лицата, които извършват дейности по подготовка за оползотворяване и рециклиране на СО, изготвят справка за предходната година по Приложение № 10 и я изпращат в Изпълнителната агенция по околната среда и водите (ИАОС);
- В срок до 31 Март на текущата година лицата, които влагат продукти от оползотворени СО, изготвят справка за предходната година по Приложение № 11 и я изпращат в ИАОС;
- В срок до 31 Март на текущата година лицата, които извършват оползотворяване в обратни насипи, изготвят справка за предходната година по Приложение № 12 и я изпращат в ИАОС.

Въз основа на отчетните документи споменати по горе, в срок до 31 Април на текущата година, изпълнителният директор на ИАОС изготвя доклад, в който определя дела на материално оползотворените, в т.ч. рециклирани СО спрямо общото количество образувани СО и го публикува на интернет страницата на ИАОС.

В обратни насипи обикновено се оползотворяват: непочистени инертни материали, предварително смлени бетон, тухли, керемиди, плочки, фаянсови и керамични изделия.

7. Подготовка за повторна употреба

Всички влягани в строежа материали от рециклирани СО трябва да отговарят на нормативните изисквания към материалите влягани в строежа. За целта всеки материал от рециклирани СО трябва да преминава през съответните лабораторни изпитвания.

- *Бетон* – предварително трябва да се раздроби до определена фракция, прибавят се цимент и добавки и се получава бетон с по ниски якостни качества, подходящ за подложни бетони. Едро смлени бетонови късове могат да се ползват в обратни насипи;
- *Тухли, керемиди, плочки, фаянсови и керамични изделия* – преди да се ползват задължително се смилат до определена зърнометрия;
- *Дървесен материал* – дървения материал за технически нужди (кофраж, подпори и др) обикновено се използва многократно, след което се оползотворява енергийно (изгаря се);
- *Стъкло, пластмаса, стомана, желязо, мед, бронз, месинг, алуминий, олово, цинк, калай, сплави от метали* – много специфични и трудно стават за повторна употреба, но при правилно съхранение са лесно рециклируеми;
- *Асфалтобетон и други асфалтови смеси* – след претопяване и добавяне на битум могат да се използват за настилки за тротоари и паркинги;
- *Кабели* – повторната употреба обикновено е невъзможна затова се рециклират. Рециклирането на кабели става на два етапа. Първо се отстранява изолацията (механично или чрез изгаряне), след което метала се рециклира;
- *Трошен камък, баластра, пясък* – за да са годни за повторна употреба, е необходимо предварително да са почистени от органични и други примеси. Почистването става чрез промиване, пресяване и др. Непочистени инертни материали могат да се ползват в обратни насипи.

Повечето строителните отпадъци са негодни за повторна употреба и подлежат на рециклиране. Към тези СО са стъкло, пластмаса, стомана, желязо, мед, бронз, месинг, алуминий, олово, цинк, калай, сплави от метали, кабели и др.

Оползотворяване за получаване на енергия от СО, които не могат да бъдат рециклирани и/или материално оползотворени обикновено са горими материали, негодни за повторна употреба – дървен материал и др.

Обезвреждане на СО, които не могат да бъдат повторно употребени, оползотворени и/или рециклирани по предходните точки са смесени отпадъци различни от споменатите по горе или отпадъци съдържащи опасни вещества, като азбест, мазут и др.

IV. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА УЧАСТНИЦИТЕ В СТРОИТЕЛНО-ИНВЕСТИЦИОННИЯ ПРОЦЕС ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА НОРМАТИВНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА СО

IV.1. ВЪЗЛОЖИТЕЛ НА СМР

- 1) Възложителите на строителството и разрушаването са отговорни и изпълняват цели за рециклиране на СО-организиран и финансиран.

- 2) Възложителят **разпределя и възлага дейностите по управлението на СО** по начин, гарантиращ на целите за рециклиране и изпълнение на изискванията на Наредбата на:
- останалите участници в строителния процес;
  - лица, извършващи дейности с отпадъци и лабораторни изпитвания.
- 3) Упражнява контрол на възложените дейности посредством;
- периодични **проверки на изпълнителя**, особено съхранение що се отнася до изпълнение на изисквания на селективно разрушаване и разделно събиране и съхраняване на СО по начин осигуряващ тяхното рециклиране;
  - периодични **проверки за данните за количествата на СО**;
  - **водене на отчетност** и особено **съхранение на документи**, с които се доказва изпълнение на целите за рециклиране и влагане;
  - **проверка на редовността на разрешителни документи** на лицата, извършващи дейности с отпадъци.

IV.2. ИЗПЪЛНИТЕЛ НА РАЗРУШАВАНЕ

Изпълнителите на разрушаване са отговорни за следните дейности:

- **проверка на обекта** на разрушаване;
- **изпълнение на плана** за управление на СО – целите;
- **изготвяне на инструкции** как да се извършат дейностите по разрушаването;
- спазване на изискванията на Наредбата за **селективно разрушаване и разделно събиране и съхранение на отпадъците**;
- (**рециклиране на СО на площадката**, но в този случай лицето е задължено да притежава и разрешение за дейности с отпадъци);
- в зависимост от договорите с Възложителя – сключване на **договори с лица, извършващи дейности с отпадъци**;
- **предава рециклируемите СО** на лица, притежаващи разрешение за рециклиране;
- Спазване на разпоредбите за **ЗБУТ**;
- **разделно събиране и съхранение на опасните отпадъци**, предаване на опасните отпадъци за обезвреждане, само на фирми, притежаващи разрешение за дейности с такива видове отпадъци;
- **водене на отчетност**, съгласно изискванията на Наредбата и Наредба №2.

IV.3. ПРОЕКТАНТ

Проектантът изготвя:

- **прогноза за количествата и вида на образуваните отпадъци**, съгласно изискванията на Наредбата;
- **прогноза за количеството на повторно употребените и рециклирани отпадъци** чрез различните дейности;
- **изчислява степента на влаганите РСМ** за конкретния проект като отношение на сумата от рециклираните, повторно употребени и оползотворени СО към общо използваните строителни материали;
- **посочва стандартите и техническите характеристики**, по които да се **оцени съответствието на рециклираните строителни материали**.

Забележка: Всички тези дейности се одобряват от лицето, ИЗВЪРШВАЩО ОЦЕНКАТА НА СЪОТВЕТСТВИЕТО НА ИНВЕСТИЦИОННИЯ ПРОЕКТ.

IV.4. ИЗПЪЛНИТЕЛ НА СМР (СТРОИТЕЛ)

Строителят извършва следните дейности:

- спазва изискванията за **разделно събиране и съхранение** на образуваните строителни отпадъци по начин, осигуряващ последващото им повторно използване, рециклиране оползотворяване;
- **изпълнява плана за управление** на строителните отпадъци - целите;
- **извършва рециклиране и подготовка за повторна употреба на СО на площадката** (в този случай лицето е задължено да притежава и разрешение за дейности с отпадъци) и/или
- **предава рециклируемите СО на лица**, притежаващи разрешение за рециклиране;
- Спазва разпоредбите на ЗБУТ;
- **предава опасните отпадъци за обезвреждане** на лица, притежаващи разрешение за дейности с такива видове отпадъци;
- **сключва договори с лица, извършващи дейности с отпадъци**;
- **води отчетност и докладва** (Приложения 29, 30 и 31 от Наредба 2)

Забележка: Всички тези дейности се контролират от СТРОИТЕЛНИЯ НАДЗОР И РД-НСК, които следят за спазването на условията в разрешението за строеж.

IV.5. ПРЕРАБОТВАТЕЛИ НА СО

Преработвателя на СО е длъжен:

- да **притежава разрешение (с код R5)**, съгласно ЗУО;
- да има **разработени технически критерии за приеманите СО**;
- да **прилага технологии**, осигуряващи **степен на рециклиране** от най-малко 70% на постъпващите отпадъци и постигане на критериите за край на отпадъка;
- да има **внедрена система за производствен контрол**, която да гарантира качеството на РСМ чрез входящ контрол на СО, контрол в процеса на производство, адекватен на нормативните изисквания контрол на произведените РСМ;
- да **сключва договор с лица, притежаващи разрешение** за депониране на неретикулируемите отпадъци и да предава СО само на такива лица;
- да **води отчетност** и да докладва (приложения 28 и 31 от Наредба №2);
- да **пуска на пазара продукти от рециклирани СО** в съответствие с нормативните изисквания.

IV.6. ЛИЦА, КОИТО ИЗВЪРШВАТ ОПОЛЗОТВОРЯВАНЕ НА СО ЧРЕЗ ВЛАГАНЕ В ОБРАТНИ НАСИПИ

Лицето трябва да:

- има **разрешение за извършване на дейности с отпадъци с код R10**, издадено по реда на чл. 35 от ЗУО;
- да има **доказателства, че СО са инертни** (документ за произход на отпадъка и/или протоколи от акредитирани лаборатории за вземане на проби и изпитване на СО, в случаи, че произходът на предвидените за използване СО попада в обхвата на Приложение № 10 от Наредбата или от други замърсени площадки;
- да има **доказателства, че СО отговарят на техническите изисквания**, заложиени в проекта;
- да **води отчетност** и да докладва (*Приложение 30 от Наредба 2*)

IV.7. КОНСУЛТАНТ/СТРОИТЕЛЕН НАДЗОР

- Задължения, произтичащи от ЗУТ: "Управление на СО" е част от инвестиционните проекти;
- специфични задължения, произтичащо от ЗУО и Наредбата: Оценява съответствието на Плана за управлението на СО (ПУСО);
- оценява достоверността на прогнозните видове и количествата на СО и тяхното кодиране (по приложение №4);
- оценява предписаните мерки за селективно разрушаване и/или разделно събиране на СО, мерките за спазване на йерархията при управление на отпадъците (обяснителна записка);
- проверява дали е постигната минимално необходимата прогнозна степен на материално оползотворяване по кодове и за проекта като цяло (по приложение №4);
- проверка дали е отразено изискването за влагане на рециклирани материали и на СО в обратни насипи за обекти, финансирани от публична средства;
- оценява се адекватността на предложената употреба на рециклирани материали и СО (в другите части на проекта);
- проверява дали са постигнати минималните цели за влагане (по приложение №5);
- изисква извършване на корективни действия в ПУСО от Строителя по отношение на деклариране на реалните количества СО, постигане на целите, предаването на СО с договор на лица, притежаващи документ по чл35 на ЗУО;
- контролира записите в транспортния дневник и следи за пълнотата на придружаващата документация (приложение №6);
- изисква извършване на корективни действия за отстраняване на несъответствията;
- следи за достоверността на данните в отчета за изпълнението на ПУСО и за изчислената реална степен на оползотворяване по кодове и за проекта като цяло (приложение №5).

V. ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА (по смисъла на Наредбата)

1. "Задължени лица, свързани със строителството и премахването" са възложителят на строителството, проектантът, строителният надзор, строителят, възложителят на премахването, лицето, което извършва премахването, и всички лица, имащи отговорности съгласно наредбата.

2. "Инертни отпадъци" са отпадъците, които:

- а) не претърпяват съществени физични, химични и биологични изменения;
- б) не са разтворими, не горят и не участват в други физични и/или химични реакции;
- в) не са биоразградими и/или не оказват неблагоприятно въздействие върху други вещества, с които влизат в контакт, по начин, който води до увреждане на човешкото здраве или до замърсяване на околната среда над допустимите норми;
- г) общата им способност за излужване, съдържанието на замърсяващи вещества в отпадъците и екотоксичността на инфилтратата са незначителни и не оказват вредно въздействие върху качеството на повърхностните и/или подземните води.

3. "Консултант" е всяко лице, отговарящо на изискванията на чл. 166 и 167 ЗУТ.

4. "Материално оползотворяване" са всички операции по оползотворяване на СО, с изключение на енергийното оползотворяване и преработването в материали, които се използват като гориво. Материалното оползотворяване на СО е всяка една от дейностите:

- а) подготовка за повторна употреба;
- б) рециклиране;
- в) оползотворяване в обратни насипи.

5. "Минерални отпадъци" са отпадъци, образувани в резултат на строителство или събаряне на сгради и съоръжения, които основно се състоят от минерални материали, като тухли, бетон, строителни разтвори, естествен камък, пясък, керамични строителни материали, бетонови блокчета и/или газобетонови блокчета и др.

6. "Оползотворяване в обратен насип" е дейност по оползотворяване, при която инертни отпадъци се използват за възстановяване на терени в изкопни зони и/или за инженерни приложения при ландшафтно оформление, в случаите, когато строителни отпадъци се използват като заместители на неотпадъчни материали.

7. "Основен ремонт" на строеж е частично възстановяване и/или частична замяна на конструктивни елементи, основни части, съоръжения или инсталации на строежа, както и строително-монтажните работи, с които първоначално вложени, но износени, материали, конструкции и конструктивни елементи, се заменят с други видове или се извършват нов вид дейности, с които се възстановява експлоатационната им годност, подобрява се или се удължава срокът на тяхната експлоатация.

8. "Площадката, на която се извършва премахването" е теренът, необходим за извършване на премахването и определен с инвестиционния проект или с границите на поземления имот, в който се извършва премахването.

9. "Подготовка за повторна употреба на СО" са дейности по материално оползотворяване, представляващи проверка, почистване или ремонт, посредством които строителните продукти или компонентите на продукти, които са станали отпадък, се подготвят, за да може да бъдат използвани повторно.

10. "Подготовка преди оползотворяването или обезвреждането на СО" включва предварителни дейности преди оползотворяването, включително предварителна обработка, като разглобяване, трошене, пресяване, сортиране, измиване, кондициониране, разделяне, прегрупиране или смесване преди подлагане на някоя от дейностите с кодове R1 - R11, съгласно приложение № 2 на ЗУО.

11. "Продукти от оползотворяване на строителни отпадъци" е всеки продукт, който се произвежда за трайно влагане в строежите, в т.ч. материали, изделия, елементи, детайли, комплекти и др., получени при оползотворяване на СО, и отговаря на изискванията и допуските на хармонизираните стандарти, разработени за продуктите в съответствие с чл. 17 на Регламент (ЕС) 305/2011 г.

12. "Проектант" е всяко лице съгласно чл. 162, ал. 1 ЗУТ.

13. "Публични средства" са всички средства, които се събират, получават, съхраняват, разпределят и разходват от организациите от публичния сектор, включително бюджетни приходи, кредити, разходи и субсидии, съгласно § 1, т. 1 от допълнителната разпоредба на Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор.

14. "Премахване" е дейност по отстраняване на строежи чрез селективно отделяне на оползотворимите отпадъци в процеса на премахването.

15. "Реконструкция" на строеж е възстановяване, замяна на конструктивни елементи, основни части, съоръжения или инсталации и изпълнението на нови такива, с които се увеличават носимоспособността, устойчивостта и трайността на строежите.

16. "Рециклиране на СО" е всяка дейност по оползотворяване на строителните материали, посредством която СО се преработват в продукти, материали или вещества за първоначалната им цел или за други цели. Рециклирането на СО не включва оползотворяването на СО за получаване на енергия и преработване в материали, които ще се използват като горива.

17. "Строежи" са надземни, полуподземни, подземни и подводни сгради, постройки, пристройки, надстройки, укрепителни, възстановителни, консервационни и реставрационни работи по недвижими културни ценности, огради, мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура, благоустройствени и спортни съоръжения, както и техните основни ремонти, реконструкции и преустройства със и без промяна на предназначението.

18. "Строител" е физическо или юридическо лице, включващо в състава си физически лица, притежаващи необходимата техническа правоспособност, което по писмен договор с възложителя изпълнява строежа в съответствие с издадените строителни книжа.

19. "Строителна площадка" е теренът, необходим за извършване на строежа и определен с инвестиционния проект или с границите на поземления имот, в който се извършва строителството.

20. "Строителни и монтажни" са работите, чрез които строежите се изграждат, ремонтират, реконструират, преустройват, поддържат или възстановяват.

21. "Строителни книжа" са всички необходими одобрени инвестиционни проекти за извършване или за узаконяване на строежа, разрешението за строеж или актът за узаконяване, както и протоколите за определяне на строителна линия и ниво.

22. "Строителни отпадъци" са отпадъци, получени вследствие на строително-монтажни работи и премахване, включващи минерални отпадъци, пластмаси, метал, хартия,

изолационни материали, дърво, азбест, други опасни отпадъци и др., съответстващи на кодовете на отпадъци от група 17 от приложение № 1 на наредбата по чл. 3, ал. 1 ЗУО.

23. "Текущ ремонт" на строеж е подобряването и поддържането в изправност на сградите, постройките, съоръженията и инсталациите, както и вътрешни преустройства, при които не се:

- а) засяга конструкцията на сградата;
- б) извършват дейности, като премахване, преместване на съществуващи зидове и направа на отвори в тях, когато засягат конструкцията на сградата;
- в) променя предназначението на помещенията и натоварванията в тях.

24. "Техническа инфраструктура" е система от сгради, съоръжения и линейни инженерни мрежи на транспорта, водоснабдяването и канализацията, електроснабдяването, топлоснабдяването, газоснабдяването, електронните съобщения, хидромелиорациите, третирането на отпадъците и геозащитната дейност.

25. "Третиране" са дейностите по оползотворяване или обезвреждане, включително подготовката преди оползотворяването или обезвреждането.

VI. ПРИЛОЖЕНИЯ

1. Приложение № 2, към чл.5, т. 1
2. Приложение № 3, към чл.5, т. 2
3. Приложение № 4, към чл.5, т. 3
4. Приложение № 5, към чл.5, т.4
5. Приложение № 6, към чл.8, ал.1
6. Приложение № 7, към чл.9, ал.1

Изработил:.....
/инж. С. Иванова /

ПРИЛОЖЕНИЯ